

وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز سلامت محیط و کار

سال 1399

**برنامه عملیاتی نظارت و
کنترل بهداشتی مراکز تهیه،
توزیع ، نگهداری و فروش
مواد غذایی و اماکن عمومی**

شناسنامه راهنمای برنامه عملیاتی

این مجموعه در راستای رسیدن به اهداف برنامه کنترل و نظارت بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری و فروش مواد غذایی و اماکن عمومی و برنامه های مرتبط توسط همکاران اداره بهداشت مواد غذایی و بهسازی اماکن عمومی برای خدمت گیرندگان داخلی نظام ارائه خدمت در سال 1399 تدوین شده است.

برنامه عملیاتی و انتظارات اداره بهداشت مواد غذایی و بهسازی اماکن عمومی

در راستای برنامه ششم توسعه – سال 1399

هدف کلی در بخش معاونت بهداشت: کاهش بار بیماری ها و کاهش ریسک خطر بیماری

عنوان برنامه: نظارت و کنترل بهداشت مراکز تهیه، توزیع، نگهداری و فروش مواد غذایی و اماکن عمومی

1- هدف کمی برنامه:

1-1- ارتقا شاخصهای منتسب به عوامل محیطی موثر بر سلامت در محیط های جمعی و آموزشی

1-2- ارتقا سیستم نظارت و کنترل بهداشتی بر محیط های جامعه و مکان های عمومی و مراکز تهیه، توزیع، نگهداری و فروش مواد غذایی

2- تجزیه و تحلیل و بررسی وضعیت موجود:

1-2- تعیین داده ها و اطلاعات مورد نیاز

- منابع انسانی: تعداد کل منابع انسانی موجود که در بازرسی های حوزه سلامت محیط در تمامی سطوح مشغول به خدمت هستند. اینارائه دهندگان خدمات شامل کارشناسان بهداشت محیط شاغل در معاونت های بهداشتی، مراکز بهداشت شهرستان های تابعه و مراکز جامع خدمات سلامت تابعه دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور و بهورزان در سطح خانه های بهداشت می باشند.

- منابع مالی یا اعتباری: منابع مالی شامل منابع مستقیم دانشگاهی و منابع ستادی بوده که بر حسب مورد متفاوت می باشد

قوانین و دستورالعمل ها:

- قانون اصلاح ماده 13 قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و دستورالعمل اجرایی آن
- قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- آییننامه بهداشت محیط

- ماده 36 ، 37 و 39 قانون تعزیرات حکومتی
- ماده 17 ، 68 ، 73 قانون نظام صنفی
- ماده 543 ، 608 ، 688.609 قانون مجازات اسلامی
- قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی

3- عناوین برنامه ها و فعالیت های اصلی اداره بهداشت مواد غذایی و بهسازی اماکن عمومی در برنامه عملیاتی (HOP) در سال 1399:

3-1- عنوان برنامه : نظارت و کنترل کمیو کیفی مواد غذایی و اماکن عمومی

عنوان فعالیت : نمونه برداری و سنجش مواد غذایی

کارشناس برنامه : مهندس مریم مظهری

فعالیت های مرتبط با برنامه :

- جمع بندی فرم آمار نمونه برداری بهر شش ماه یکبار
- گزارش مر بوط به کنترل و نظارت بر کیفیت تنان - نمک - روغن مواد لبنی
- نمونه برداری مواد غذایی گروه های پهدف
- بار گذاریمستندات شامل

: یک نمونه از مکاتبات ما راکز زیر مجموعه، اقدامات قانونی، نتایج آزمایشات، برنامه ریزیهای انجام شده برای نمونه برداری، آموزش

پیوست شماره 1

شهای انجام شده، تکمیل جدول اکسل

و پیگیری و اجرای تفاهم نامه های ابلاغی در قالب کیفی به صورت far در برنامه hop

امتیازدهی بر اساس فعالیت ها از نظر کمی و کیفی:

در این فعالیت امتیاز دهی مطابق جدول زیر صورت خواهد پذیرفت:

امتیاز	مستندات	ردیف
50	تکمیل جدول اکسل پیوست شماره 1	1
هر نمونه مستند 10	الصاق مستندات شامل (یک نمونه از مکاتبات با مراکز زیر مجموعه و پیگیری و اجرای تفاهم نامه های ابلاغی، اقدامات قانونی، نتایج آزمایشات، برنامه ریزی های	2

انجام شده برای نمونه برداری، آموزش های انجام شده
--

3-2- **عنوان برنامه :** کنترل و سنجش آلاینده محصول تکشاووزیولبیتا 10٪ تا پایان برنامه

عنوان فعالیت : پیگیری سنجش میزان آلاینده هادر 8 محصول مورد نظر بر اساس دستورالعمل ابلاغی

کارشناس برنامه : مهندس ژانت فرساد

فعالیت های مرتبط با برنامه :

- پیگیری دستورالعمل ابلاغی
- بارگذاری صورتجلسات و مستندات آموزش
- بارگذاری مستندات و مکاتبات انجام شده در خصوص سنجش میزان آلاینده ها در 8 محصول مورد نظر

امتیازدهی بر اساس فعالیت ها از نظر کمی و کیفی:

فعالیت فوق ستادی می باشد و امتیاز دهی با توجه به مستندات بارگذاری شده صورت می پذیرد.

3-3- **عنوان برنامه :** برون سپاری خدمات تغییر حاکمیت بهداشت محیط بهداشت فاطر خدمات تسلا متو پیشخوان دولت

عنوان فعالیت : واگذار یفرآیند غیر حاکمیت صدور کار بهداشت بهداشت فاطر پیشخوان دولت خدمات سلامت

کارشناس برنامه : مهندس فرناز جغتایی

فعالیت های مرتبط با برنامه :

- انتظار می رود در پایان هر شش ماه گزار ش عمل کرد در دیفدرآمدی 140120 و 150109 بصورت دو گزار ش مفصلی جداگانه (سه ماه ها و دو مدر شش ماه ها و سه ماه ها و چهار مدر شش ماه ها و مبه تفکیک) مطابق پیوست شماره 2 بار گزار ی گردد.
- انتظار می رود فایل پیدیا فقرارداد منعقد هبا پیشخوان در سیستم بار گزار ی گردد.
- انتظار می رود در هر شش ماه 20 درصد از دفاتر پیشخوان تحت پوشش مورد پای شو نظر قرار گیرند.

امتیازدهی بر اساس فعالیت ها از نظر کمی و کیفی:

در این فعالیت امتیاز دهی مطابق با جدول زیر صورت خواهد پذیرفت:

امتیاز	مستندات	ردیف
70	بارگذاری فایل پیوست شماره 2 به صورت سه ماهه اول و دوم در شش ماه اول و سه ماهه سوم و چهارم در شش ماه دوم به تفکیک	1
10	بارگذاری فایل قرارداد	2
20	بارگذاری فایل پیوست شماره 3 در خصوص پایش و نظارت بر 20 درصد دفاتر پیشخوان	3

3-4- عنوان برنامه : کنترل بهداشتی مراکز عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی

عنوان فعالیت :

تشدید نظارت‌ها و پایش‌ها در مراکز عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی و بازرسی بهداشت محیط در ساعات تغییر ادارات و یا یا مشخصاً و بکر در مقابل با بیمار یکو وید 19

کارشناس برنامه : مهندس فرناز جغتایی

فعالیت‌های مرتبط با برنامه :

- انتظار می‌رود برای اجرای برنامه نام‌ها و مشخصات نظارت‌ها در ساعات تغییر ادارات و یا یا مشخصاً و بکر در مقابل با بیمار یکو وید 19
- انتظار می‌رود در شش ماهه دوم دست‌یابی به عدم دست‌یابی به بهداشتی و یا یا مشخصاً و بکر در مقابل با بیمار یکو وید 19
- پیشنهاد آتاجرای بهتر بر نام‌ها و مشخصات نظارت‌ها در ساعات تغییر ادارات و یا یا مشخصاً و بکر در مقابل با بیمار یکو وید 19
- انتظار می‌رود در هر شش ماهه کلیه شهرستان‌ها تحت پوشش در زمین‌ها و یا یا مشخصاً و بکر در مقابل با بیمار یکو وید 19
- انتظار می‌رود در پایان هر شش ماهه بر اساس فایل پیوست شماره 4 گزارشی عملی در خصوص نام‌ها و مشخصات نظارت‌ها در ساعات تغییر ادارات و یا یا مشخصاً و بکر در مقابل با بیمار یکو وید 19
- انتظار می‌رود در پایان هر شش ماهه و یا یا مشخصاً و بکر در مقابل با بیمار یکو وید 19
- انتظار می‌رود در پایان هر شش ماهه و یا یا مشخصاً و بکر در مقابل با بیمار یکو وید 19
- انتظار می‌رود در پایان هر شش ماهه و یا یا مشخصاً و بکر در مقابل با بیمار یکو وید 19

امتیازدهی بر اساس فعالیت‌ها از نظر کمی و کیفی:

در این فعالیت‌ها امتیازدهی مطابق با جدول زیر صورت خواهد پذیرفت:

ردیف	مستندات										
1	بار گذار یبر نام عملیات یبر نام هتشد ید نظار تهادر ساعا تغیر ادار یوروز های تعطیلدر ششماهه اول										
2	بار گذار یگزار شتحلیلیتحقیاعدمتحققاهد افر نام عملیات یبر نام هتشد ید نظار تهادر ساعا تغیر ادار یوروز های تعطیلدر ششماهه دوم										
3	بار گذار یفایلیپیوستشماره 4 بهصور تسهماهها ولودومدر ششماهها ولوسهماهه سومو چهارمدر ششماهه دومبهتفکیک										
4	بار گذار یفایلیپیوستشماره 5 در خصوص یاشونظار تبر شهر ستانها										
5	امتیاز پوشش بازرسی (مطابق جدول زیر) <table border="1" data-bbox="243 525 1136 777"> <thead> <tr> <th>امتیاز</th> <th>درصد پوشش بازرسی از مراکز و اماکن تحت پوشش</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>20</td> <td>75-100</td> </tr> <tr> <td>15</td> <td>50-75</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>25-50</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td><25</td> </tr> </tbody> </table>	امتیاز	درصد پوشش بازرسی از مراکز و اماکن تحت پوشش	20	75-100	15	50-75	10	25-50	5	<25
امتیاز	درصد پوشش بازرسی از مراکز و اماکن تحت پوشش										
20	75-100										
15	50-75										
10	25-50										
5	<25										
6	بار گذار یفر مگزار شعملکرد تشدید نظار تهادر ایامخاصبهتناسبا یا مخصوصا قعشدهدر ششماهه اولیادوم										

3-5- عنوان برنامه : کنترل بهداشت تیمراکز عرضه مواد غذا ییو اماکنعمومی

عنوان فعالیت : توانمندسازی بازار سینه بهداشت محیط (شامل تجهیزاتیپر تابلو بازرسان - خودرو و آموزشهای تخصصی)

و آموزش گروههای هدف

کارشناس برنامه : مهندسژانت فرساد

فعالیت های مرتبط با برنامه :

تامین تجهیزاتیپر تابلو بازرسی و آمایشگاهی :

- الصاق فرم اطلاعات تجهیزاتیپر تابلو بازرسی و آمایشگاهی در پرتال مرکز سلامت محیط و کار
- تشکیل کمیته های فنی جهت خرید تجهیزات
- تشکیل جلساتی هماهنگی با هیات امنایارزبیرایتخصیصارز
- تدوین مشخصات فنی جهت هر دستگابهتفکیکوارسالبه هیات امنایارزی
- توزیع دستگای یخریدار ی شد هبر اساس تیمهایارزسیویا بازرساندر دانشگاههای علومپزشکی سراسر کشور
- پیگیری میداومازشرکتها یواردکننده جهت نصب و راه اندازیدستگاهها

امتیازدهی بر اساس فعالیت ها از نظر کمی و کیفی:

در این فعالیت امتیازدهی مطابق با جدول زیر صورت خواهد پذیرفت:

امتیاز	مستندات	ردیف
40	تکمیل فرم اطلاعاتی و آماری در پرتال مرکز سلامت محیط و کار	1
20	تحويل به موقع دستگاهها بر اساس لیست توزیعی	2
20	به کار گیری مناسب دستگاهها و استفاده بهینه در هنگام پایش	3
20	الصاق گزارش مربوط به فعالیت های انجام شده در زمینه استفاده از دستگاه های پرتابل و آزمایشگاهی	4

3-6- عنوان برنامه : کنترل بهداشتی مراکز عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی

عنوان فعالیت : تشدید کنترل بهداشتی بر روی اماکن مراکز عمومی در ایام نوروز به منظور مقابله با کووید 19 و

بسیج مقابله محیطی با کرونا

کارشناس برنامه : مهندس سیدرضا غلامی

فعالیت های مرتبط با برنامه :

- تدوین و بارگذاری برنامه عملیاتی
- ابلاغ برنامه و بخشنامه دستورالعمل کشور به شهرستانها و اتباعه
- برگزاری جلسات هماهنگی
- انجام نظارت و پایش شهرستانی
- ثبت گزارش در پرتال و ارسال گزارش یکپارچه توسط ماسیوندرز منمقرر

امتیازدهی بر اساس فعالیت ها از نظر کمی و کیفی:

در این فعالیت امتیازدهی مطابق با جدول زیر صورت خواهد پذیرفت:

امتیاز	مستندات	ردیف
10	بارگذاری برنامه عملیاتی	1
10	بارگذاری مستندات ابلاغ برنامه و بخشنامه دستورالعمل کشور به شهرستانها و اتباعه	2
10	بارگذاری صورت جلسات هماهنگی	3

20	بارگذاری مکاتبات مرتب با نظارت و پایش شهرستانی	4	
30	بارگذاری مستندات ثبت گزارش در پرتال و ایار سال فیزیکی از طریق اتوماسیون در زمان مقرر	5	
حداکثر 20 امتیاز مطابق جدول	امتیاز پوشش مورد انتظار (مطابق جدول زیر)		6
	امتیاز	درصد پوشش بازرسی از مراکز و اماکن تحت پوشش	
	20	75-100	
	15	50-75	
	10	25-50	
5	<25		

چگونه انجام میدهد	کجا	در چه زمانی	چه کاری	چه کسی	عنوان فعالیت
بازرسی از محل	مراکز عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی ابلاغی	99/12/15 لغایت 1400/01/20	بازرسی ، سنجش پرتابل ، نمونه برداری و اقدام قانونی	بازرسان بهداشت محیط	سلامت روزی
انجام نمونه برداری	مزرعه و میادین میوه و تر بار	در صورت تامین اعتبار در هر سه ماه	نمونه برداری و کنترل	بازرسان بهداشت	کنترل و کاهش الاینده در 8 محصول کشاورزی

چگونه انجام میدهد	کجا	در چه زمانی	چه کاری	چه کسی	عنوان فعالیت
		به صورت فصلی انجام خواهد شد		محیط	
با دستگاه ها با توجه به آموزش های داده شده قبلی	در کلیه مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی	بعضی ها به طور روتین و بعضی در هنگام ضرورت	سنجش های مداخله ای در هنگام بازرسی	بازرسان بهداشت محیط	استفاده از تجهیزات پرتابل
حسب مورد	حسب مورد	طول سال	تجهیز ، آموزش ، تهیه مواد آموزشی ، برگزاری کارگاه و کلاس آموزشی ، اطلاع رسانی عمومی	بازرسان بهداشت محیط	توانمندسازی بازرسان بهداشت محیط
بازرسی از محل	مراکز عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی ابلاغی	تمام روز های تعطیل و ساعات غیر اداری	بازرسی ، سنجش پرتابل ، نمونه برداری و اقدام قانونی	بازرسان بهداشت محیط	تشدید نظارت های بهداشتی از مراکز تهیه ، تولید ، نگهداری و عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی و اماکن عمومی ساعات های غیر اداری و ایام تعطیل
بازرسی از محل	مراکز عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی ابلاغی	ایام خاص	بازرسی ، سنجش پرتابل ، نمونه برداری و اقدام قانونی	بازرسان بهداشت محیط	تشدید نظارت های بهداشتی از مراکز تهیه ، تولید ، نگهداری و عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی و اماکن عمومی ایام خاص
بر اساس دستور العمل ابلاغی	بر اساس پروتکل ابلاغی	بر اساس پروتکل ابلاغی	نمونه برداری و ثبت	بازرسان بهداشت محیط	نظارت و کنترل کیفی مواد غذایی - نمونه برداری و سنجش
بر اساس دستور العمل ابلاغی	بر اساس دستور العمل ابلاغی	کارکنان مشمول	هماهنگی و اقدام	بازرسان بهداشت محیط	واگذاری صدور کارت بهداشت

4- جدول گانت برنامه‌ر سال 1399: باید تکمیل شود

12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	عنوان فعالیت
√			√			√			√			کنترل و کاهش آلاینده در 8 محصول کشاورزی
√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	استفاده از تجهیزات پرتابل
											√	سلامت‌نوروزی
√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	توانمندسازی بازار سینه‌داشت محیط
√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	تشدید نظارت‌های بهداشتی از مراکز تهیه، تولید، نگهداری و عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی در ساعت‌های غیراداری و ایام تعطیل
√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	تشدید نظارت‌های بهداشتی از مراکز تهیه، تولید، نگهداری و عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی یا خاص
√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	نظارت و کنترل کیفی مواد غذایی - نمونه برداری و سنجش
√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	واگذاری و صدور کارت بهداشت